

Foto: ANP

Begroting op de korrel

Minister Ard van der Steur en staatssecretaris Klaas Dijkhoff van Veiligheid en Justitie blijven bij de bezuiniging op de rechtsbijstand en andere omstreden maatregelen. Toch zeggen ze dat ze staan voor een versterking van de rechtsstaat.

Maarten Bakker

Het was vooraf de grote vraag of de nieuwe VVD-bewindslieden op het ministerie van Veiligheid en Justitie in 2016 extra geld zouden inzetten voor rechtspraak, rechtsbijstand en Openbaar Ministerie. Nu dat niet is gebeurd, ligt hun begroting voor het komend jaar zwaar onder vuur. Meteen op Prinsjesdag begonnen de oppositiepartijen te schieten op de beleidsplannen van minister Ard van der Steur en zijn staatssecretaris Klaas Dijkhoff. ‘Een grote gatenkaas,’ meende D66. De ChristenUnie sprak van een ‘houtje-touwtjebegroting’.

In de Kamer is er grote weerstand tegen de afslanking van de rechtbanken in de regio. En de fracties zijn bezorgd over de financiële tekorten bij het OM, daartoe gealarmeerd door een onderzoek in opdracht van het OM zelf. Dat onderzoek concludeert dat het dagelijks werk van het OM-apparaat in gevaar

**Halbe Zijlstra
erkende niet
gelukkig te
zijn met de
begroting van het
departement**

komt door de bezuinigingen van de bewindslieden.

Fractievoorzitter Sybrand Buma van het CDA lanceerde tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen daags na Prinsjesdag al een voorstel om 200 miljoen euro extra te reserveren voor Veiligheid en Justitie. VVD-fractievoorzitter Halbe Zijlstra erkende niet gelukkig te zijn met de begroting van het departement. ‘Hij is niet geweldig,’ gaf PvdA-leider Diederik Samsom ook toe. Vooralsnog zet de coalitie de

bezuinigingen op de rechtsbijstand, met een jaar vertraging, toch door. Net als de verhoging van de griffierechten. Ook hebben Van der Steur en Dijkhoff in hun begroting al de eigen bijdragen ingeboekt die veroordeelden zouden moeten gaan betalen voor hun strafproces én hun detentie. Het is echter de vraag of die drie voorstellen een meerderheid zullen halen in de Eerste Kamer.

Zelf erkennen Van der Steur en Dijkhoff dat risico, maar nemen het voor lief. In een interview op de eigen website van Veiligheid en Justitie verkondigde Van der Steur dat hij de voorstellen voor de verhoging van de griffierechten, de eigenbijdrageregelingen en de bezuinigingen op de rechtsbijstand zal verdedigen. ‘We moeten feit en fictie van elkaar scheiden en laten zien dat de voorstellen die we doen heel redelijk zijn,’ meende hij. De toegang tot de rechtspraak is volgens hem niet in het geding.

Van der Steur en Dijkhoff nemen de bezuinigingen van hun voorgangers Opstelten en Teeven dus zonder grote aanpassingen over. Tegen *de Volkskrant* zei de minister hierover: 'Ik ben op een hard rijdende trein gesprongen, de eindstations zijn bekend. En ik vind het niet nodig om wissels aan te brengen of de volgorde van de wagons te veranderen.'

Het oorspronkelijke plan van toenmalig staatssecretaris Teeven was om 85 miljoen euro te bezuinigen op de rechtsbijstand, onder meer door een zogenaamde poortwachter in te voeren. Die zou moeten bepalen of in een juridisch geschil de toevoeging van een advocaat wel noodzakelijk is of dat een goedkopere oplossing mogelijk is. De nieuwe VVD-bewindslieden wachten het eindrapport van de commissie-Wolfsen eind dit jaar nog wel af, waardoor er komend jaar nog niet gekort gaat worden op de rechtsbijstand. Maar in 2017 hopen ze een bezuiniging van ongeveer 62 miljoen euro op deze kostenpost binnen te harken. De uitgaven aan toevoegingen voor advocaten zakken in dat jaar van 401,5 miljoen euro naar 339,6 euro. Het geraamde bedrag voor civiele zaken daalt van 134,2 miljoen naar 100,4 miljoen euro. De uitgaven voor ambtshalve toevoegingen in strafzaken gaan van 85,1 miljoen naar 67,4 miljoen euro. In 2017 zakt het bedrag voor toevoegingen in

In 2017 hoopt het ministerie een bezuiniging van circa 62 miljoen euro op rechtsbijstand binnen te harken

bestuurszaken van 44,6 naar 34,7 miljoen euro.

In de jaren na 2017 wordt er in totaal nog eens negen miljoen op de rechtsbijstand gekort, waardoor er in 2020 op de begroting van Veiligheid en Justitie nog ongeveer 330,7 miljoen euro resteert voor toevoegingen. Overigens stijgen de uitgaven aan toevoegingen dit jaar nog van 382,0 miljoen euro naar 402,0 miljoen. Volgens de begroting is het beroep op de regeling veel groter dan het prognosemodel had voorspeld.

De VVD-bewindslieden zeggen in hun begroting voor 2016 dat ze de rechtsstaat willen versterken. Daarmee bedoelen ze dan dat het aangifteproces verbeterd gaat worden. Slachtoffers die hun verhaal doen bij de politie krijgen de mogelijkheid om op elk moment te kijken wat er mee gebeurt. Daarvoor wordt een landelijke 'aangiftevolgservice' in het leven geroepen.

Verder zetten de bewindslieden in op een verkorting van de doorlooptijd

den van strafzaken. Ze willen dat in het komend jaar de zogenaamde verkeers-torens bij het OM, die de zittingen bij de rechtbanken inplannen, in het hele land operationeel worden. Dat zou het aantal 'vermijdbare' aanhoudingen verder moeten terugdringen.

In de loop van 2016 komt het digitale systeem voor de rechtspraak beschikbaar. Het wordt vervolgens in vier fasen uitgerold, de eerste fase volgend jaar nog. Dan zijn vorderingszaken met verplichte procesvertegenwoordiging in het civielrecht aan de beurt, en de asiel- en bewaringszaken in het bestuursrecht. Verder zal ook in het strafrecht in 2016 de digitale informatieuitwisseling de norm worden. De papierstroom moet vanaf dan 'uitgefaseerd' worden, aldus de begroting.

De bewindslieden komen daarin ook met een voorschot op de aangepaste Wet bewaarplicht telecommunicatiegegevens. Door een rechterlijke uitspraak werd de regeling in maart dit jaar buiten werking gesteld. De minister en staatssecretaris hopen dat met aanvullende waarborgen de bewaarplicht voor providers toch gehandhaafd kan blijven. Het OM zou gegevens in opsporingsonderzoeken pas kunnen vorderen als het misdrijf 'in het concrete geval' zo ernstig is dat zo'n maatregel gerechtvaardigd is. De rechter-commissaris zou de proportionaliteit en de subsidiariteit van de vordering moeten toetsen. <<

advertenties

**Uw confrère
doet het beter!**

www.benchmarkadvocatuur.nl

Procederen in Oostenrijk?

Wijnkamp Advocatuur / Advokatur GmbH

Nederlandstalig advocatenkantoor gevestigd in Oostenrijk.

Meerdere advocaten
Meerdere specialismen
Communicatie in de Nederlandse taal.

A-6460 Imst, Sirapuit 7 Oostenrijk

T: +43 (0) 5412 / 64640 F: +43 (0) 5412 / 64640-15

M: office@wijnkamp-advocatuur.com W: www.wijnkamp-advocatuur.com